

Sygn. akt II ZO 25/22

POSTANOWIENIE

Dnia 20 stycznia 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Barbara Skoczowska

na posiedzeniu w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej,
po rozpoznaniu w dniu 20 stycznia 2023 r.,
zażalenia Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Prokuratora Generalnego dla
gdańskiego okręgu regionalnego,
na postanowienie Sądu Dyscyplinarnego przy Prokuratorze Generalnym z dnia 9
sierpnia 2021 r., sygn. akt PK I SD 115.2018, o umorzeniu postępowania
dyscyplinarnego przeciwko Z. S. – prokuratorowi Prokuratury Rejonowej w K. w
stanie spoczynku

postanowił:

**uchylić zaskarżone postanowienie i przekazać sprawę Sądowi
Dyscyplinarnemu przy Prokuratorze Generalnym do ponownego
rozpoznania.**

UZASADNIENIE

Do Sądu Dyscyplinarnego przy Prokuratorze Generalnym w dniu
27 grudnia 2018 r. wpłynął wniosek Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego
Prokuratora Generalnego dla gdańskiego okręgu regionalnego o rozpoznanie
sprawy dyscyplinarnej Z. S., prokuratora Prokuratury Rejonowej w K., obwinionego
o to, że:

„w okresie od 24 maja 2016 r. do 31 maja 2016 r. jako referent sprawy
o sygn. Ds. 2876/13 Prokuratury Rejonowej w K. oraz prokurator
wyznaczony do udziału w rozprawie w przedmiotowej sprawie przed Sądem
Rejonowym w K., doprowadził do uprawomocnienia się niesłusznego wyroku

z dnia 24 maja 2016 r., sygn. II K 191/14, tegoż Sądu, uniewinniającego P. K. i K. L. od popełnienia zarzucanego im czynu z art. 284 § 2 k.k. w ten sposób, że nie uzyskał niezwłocznie zapadłego w dniu 24 maja 2016 r. orzeczenia Sądu w celu złożenia sprawozdania z własną oceną orzeczenia przełożonemu służbowemu, a po otrzymaniu przedmiotowego wyroku w dniu 31 maja 2016 r. zaniechał realizacji obowiązku dokonania oceny tego rozstrzygnięcia i przedstawienia jego treści wraz ze stanowiskiem własnym przełożonemu, w następstwie czego doprowadził do upływu zawitego 7-dniowego terminu do złożenia wniosku o sporządzenie na piśmie i doręczenie uzasadnienia wyroku do Sądu Rejonowego w K., czym doprowadził do utraty uprawnienia do wywiedzenia w tej sprawie apelacji od orzeczenia uniewinniającego, czym w sposób rażący i oczywisty naruszył przepisy art. 422 § 1 k.p.k., § 318 pkt 3 oraz § 325 ust. 1 Regulaminu wewnętrznego urzędowania powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury”,

tj. popełnienia przewinienia dyscyplinarnego z art. 137 § 1 ustawy – Prawo o prokuraturze.

Wcześniej Prokurator Okręgowy w Koszalinie Decyzją z dnia 18 lipca 2017 r. wytknął obwinionemu przedmiotowe uchybienie w trybie art. 140 § 1 ustawy – Prawo o prokuraturze.

Prokurator Z. S. złożył w Sądzie Dyscyplinarnym wniosek z dnia 7 października 2019 r. o umorzenie postępowania dyscyplinarnego z uwagi na powagę rzeczy osądzonej.

Postanowieniem z dnia 9 sierpnia 2021 r., sygn. akt PK I SD 115.2018, Sąd Dyscyplinarny przy Prokuratorze Generalnym na podstawie art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k. umorzył postępowanie przeciwko obwinionemu Z. S. wobec stwierdzenia, że postępowanie służbowe co do tego samego czynu tej samej osoby zostało prawomocnie zakończone.

Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego Prokuratora Generalnego dla gdańskiego okręgu regionalnego wniosła zażalenie na to postanowienie, zaskarżając je w całości na niekorzyść obwinionego, zarzucając obrazę przepisów postępowania, tj. art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k., mającą wpływ na treść postanowienia,

polegającą na niezasadnym zastosowaniu wskazanego przepisu i umorzeniu postępowania wobec obwinionego z uwagi na stwierdzenie, że postępowanie służbowe co do tego samego czynu tej samej osoby zostało prawomocnie zakończone, w sytuacji, gdy prawidłowa interpretacja przepisów ustawy – Prawo o prokuraturze wskazywała, iż brak było przesłanek do podjęcia tej decyzji procesowej. Stawiając powyższy zarzut, skarżąca wniosła o uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Dyscyplinarnemu przy Prokuratorze Generalnym.

Sąd Najwyższy zważył co następuje.

Zażalenie okazało się zasadne, w związku z czym zasługuje na uwzględnienie.

Skarżąca zarzuciła naruszenie art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k. odpowiednio stosowanego w postępowaniu dyscyplinarnym argumentując, że wytknięcie uchybienia prokuratorowi w trybie opisanym w art. 140 § 1 ustawy – Prawo o prokuraturze nie stanowi rozstrzygnięcia sprawy dyscyplinarnej przeciwko obwinionemu Z. S.

O sprawie osądzonej można zasadnie twierdzić wyłącznie wówczas, gdy orzeczeniem merytorycznym rozstrzygnięta została kwestia odpowiedzialności dyscyplinarnej obwinionego. Tymczasem jedyną decyzją podjętą w sprawie było wytknięcie obwinionemu uchybienia przez prokuratora przełożonego ze względu na stwierdzenie oczywistej obrazy prawa przy prowadzeniu sprawy (art. 140 § 1 ustawy – Prawo o prokuraturze).

Należy zwrócić uwagę, że wytyk nie stanowi dolegliwości dla obwinionego, mając przede wszystkim cel prospektywny: nakierowany na uniknięcie przez prokuratora w przyszłości rażących uchybień w stosowaniu prawa. Tym samym przyjmuje się, że zastosowanie tzw. wytyku nie powoduje bezpośrednich konsekwencji o charakterze dyscyplinarnym, w szczególności, nie jest orzeczeniem o charakterze karno-dyscyplinarnym (zob. postanowienie SN z dnia 17 marca 2005 r., sygn. akt SNO 7/05). W postępowaniu dyscyplinarnym istotą jest zaś pociągnięcie odpowiedzialności za czyn, który już miał miejsce; w tym też wyraża się represyjny charakter tego reżimu odpowiedzialności.

Należy ponadto wskazać, że przewinienia dyscyplinarne prokuratorów są regulowane w art. 137 § 1 ustawy – Prawo o prokuraturze. Przepis ten przez pojęcie „przewinienia dyscyplinarnego” rozumie m.in. „oczywistą i rażącą obrazę przepisów prawa”, a zatem kwalifikowaną formę „oczywistej obrazy przepisów prawa” z art. 140 § 1 tej ustawy. Przypomnieć należy, że we wniosku o rozpoznanie sprawy dyscyplinarnej obwinionemu zarzucono właśnie nie tylko „oczywistą”, ale również „rażącą” obrazę przepisów art. 422 § 1 k.p.k., § 318 pkt 3 oraz § 325 ust. 1 Regulaminu wewnętrznego urzędowania powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury.

Innymi słowy, nie każdy przypadek, w którym aktualizuje się potrzeba wytknięcia uchybienia, stanowi przewinienie dyscyplinarne. Są to instrumenty całkowicie niezależne, mające inne funkcje oraz konsekwencje. Wytknięcie uchybienia nie stanowi zatem dolegliwości dyscyplinarnej przesądzającą o *res iudicata* za uchybienie. Zamknięty katalog kar dyscyplinarnych za przewinienie dyscyplinarne określa bowiem art. 142 § 1 ustawy – Prawo o prokuraturze; wśród wymienionych tam kar wytyk nie występuje.

W konsekwencji należy uznać, że zastosowane w sprawie obwinionego Z. S. wytknięcie uchybienia z art. 140 § 1 ustawy – Prawo o prokuraturze, nie stanowiło rozstrzygnięcia sprawy dyscyplinarnej, w której zarzucono mu oczywiste i rażące naruszenie przepisów. Brak było zatem podstaw do twierdzenia, że w sprawie zachodziła *res iudicata*. Stąd niezasadne okazało się umorzenie postępowania, co skutkowało koniecznością uchylenia postanowienia Sądu Dyscyplinarnego przy Prokuratorze Generalnym i przekazania sprawy temu sądowi do ponownego rozpoznania.

Mając powyższe na uwadze, orzeczono jak na wstępie.